

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Júlie Horskej v právnej veci žalobkyne: **JUDr. A., S.**, správkyne konkurznej podstaty úpadcu P., zastúpenej advokátom JUDr. M., S., proti žalovaným: **1/ O.**, podnikajúci s dodatkom P., IČO: X., zastúpenému advokátom JUDr. D., P. a **2/ W., s.r.o., B.**, IČO: X., **o neplatnosť právnych úkonov a o zaplatenie 753 256,30,-- Sk s prísl.**, na odvolanie žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 21. apríla 2008, č.k. 3 Cbi 134/05-151, takto

r o z h o d o l:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 21. apríla 2008, č.k. 3 Cbi 134/05-151 sa v napadnutej časti, týkajúcej sa žalovaného 1/ **p o t v r d z u j e.**

Žalovaný 1/ je povinný zaplatiť žalobcovi na účet zástupcu 7 840,-- Sk náhrady trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom čiastočne vyhovel žalobe vo vzťahu k žalovanému 1/ a uložil mu povinnosť zaplatiť žalobcovi 289 499,60,-- Sk istiny s 13%

úrokom od 24.augusta 2008 až do zaplattenia. Vo vzťahu k žalovanému 2/ a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

Rozhodol tak s odôvodnením, že medzi účastníkmi nie je sporné, že 7.mája 2004 došlo k uzavretiu zmluvy o finančnom leasingu nového vozidla X.. Zmluvu za úpadcu podpísal žalovaný 1/ ako konateľ spoločnosti a zo zmluvy bola uhradená suma 753 256,30,-- Sk. Taktiež nie je sporné, že 16.mája 2005 bola uzavretá dohoda o postúpení práv a povinností z leasingovej zmluvy zo 7.mája 2004, v dôsledku čoho bol nájomca P., s.r.o. zmenený na O., ktorý prevzal všetky práva a povinnosti nájomcu, vyplývajúce z leasingovej zmluvy. V čl. II bode 6 dohody o postúpení práv a povinností je uvedené, že prípadné vyrovnanie medzi postupcom a postupníkom, plynúce z prevodu leasingovej zmluvy, ako aj akékoľvek ďalšie vzťahy medzi postupcom a postupníkom nie sú predmetom tejto dohody a spoločnosť V., s.r.o. do vyrovnania alebo do týchto vzťahov nevstupuje a ani jej v súvislosti s týmto vyrovnaním nemôžu vzniknúť ďalšie záväzky.

Ďalej uviedol, že v čase uzavretia dohody o postúpení práv a povinností bol žalovaný 1/ konateľom úpadcu, preto úpadcovi a aj žalovanému 1/ bolo známe, že úpadca je v predĺžení a nie je schopný uhrádzať leasingové splátky. Mohlo to mať za následok vznik škody, a to odobratie vozidla a úhradu nákladov spojených s predčasným ukončením leasingu, výšku ktorých spoločnosť V., s.r.o. podaním z 3.7.2006 vyčíslila v sume 995 650,-- Sk. Vzhľadom na uvedené súd mal za to, že uzavretie dohody o postúpení práv a povinností nájomcu z leasingovej zmluvy neznamenal poškodenie veriteľov. Preto uzavretie dohody o postúpení nie je v rozpore s dobrými mravmi, a preto neplatné. Zostávajúce leasingové splátky ku dňu podpísania dohody boli v sume 1 143 187,20,-- Sk, je sporné, či žalobkyňa mala prostriedky na ich úhradu. V priebehu konania došlo k zmene nároku, žalobkyňa požadovala zaplattenie sumy 753 256,30,-- Sk z titulu bezdôvodného obohatenia. Súd preto ďalej skúmal v akom znení bolo vysporiadanie podľa čl. II bodu 6 dohody medzi žalobcom a žalovaným 1/ dohodnuté a či žalobcovi vzniklo právo na zaplattenie sumy 753 256,30,-- Sk.

Z predložených dôkazov súd zistil, že úpadca ako dlžník a žalovaný 1/ ako veriteľ uzavreli 27.septembra 2004 zmluvu o pôžičke, na základe ktorej žalovaný 1/ požičal úpadcovi sumu 200 000,-- Sk, ktorá suma mala byť použitá na úhradu akontácie pre spoločnosť V., s.r.o. Uvedenú sumu mal žalovaný 1/ potom ako bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu, prihlásiť do konkurzu. Úhrada pôžičky nie je bežnou obchodnou činnosťou úpadcu, preto úpadca po podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu, ktorý podal 25.1.2005, nebol oprávnený uvedenú pôžičku uhradiť, prípadne riešiť iným spôsobom. Z uvedeného dôvodu

súd nepovažoval sumu 200 000,-- Sk, resp. podľa žalovaného 1/ sumu 289 499,90,-- Sk za úhradu z jeho prostriedkov.

Je nesporné, že v súvislosti s dohodou žalovaný 1/ uhradil leasingovej spoločnosti dlžné splátky vo výške 40 173,60,-- Sk a poplatok 763,30,-- Sk, túto úhradu súd mal za preukázanú ako úhradu žalovaným 1/. Súd mal za preukázanú aj skutočnosť, že úpadca užíval predmetné vozidlo od 7.5.2004 do 15.6.2005, za čo žalovanému 1/ patrí odplata za užívanie vozidla v sume 32 524,60,-- Sk mesačne, spolu 422 819,80,-- Sk. Ďalej na základe dokazovania súd dospel k záveru, že dohoda o nulovom vysporiadaní za postúpenie práv a povinností nájomcu z leasingovej zmluvy, uzavretej v súvislosti s dohodou o postúpení práv a povinností z 15.6.2005, je v rozpore s dobrými mravmi, a preto je neplatná, lebo v nej nebolo zohľadnené zaplatenie sumy 753 256,30,-- Sk úpadcom leasingovej spoločnosti, užívanie vozidla úpadcom a úhrada dlhu žalovaným 1/. Na základe uvedeného žalovaný získal majetkový prospech, ktorý musí vrátiť a to vo výške 289 499,60,-- Sk (753 256,30 - 422 819,80 - 40 936,90 = 289 499,50). Súd preto vyhovel žalobe vo vzťahu k žalovanému 1/ tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

Proti tomuto rozsudku v časti, ktorou bolo žalobe vyhovené, podal odvolanie žalovaný 1/. Žiadal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmeniť a žalobu zamietnuť. V odvolaní uviedol, že žalobca podaním z 11.2.2008 zmenil žalobu tak, že žiadal určiť neplatnosť leasingovej zmluvy a dohody o postúpení práv a povinností z dôvodu rozporu s dobrými mravmi. Urobil tak preto, aby mohol naďalej od žalovaného 1/ vymáhať peňažné plnenie z titulu bezdôvodného obohatenia. Odvolateľovi nie je zrejmé, na základe čoho súd priznal žalobcovi voči nemu nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, lebo žalobca svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia odôvodňoval z neplatnosti leasingovej zmluvy a dohody o postúpení práv a povinností. Ak súd zamietol žalobu v časti o určenie neplatnosti uvedených zmlúv, potom podľa odvolateľa nemohol priznať žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Ďalej uviedol, že žalobca nikdy nepožadoval vyslovenie neplatnosti dohody o nulovom vysporiadaní a v tejto súvislosti si nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nikdy neuplatnil, čím súd prekročil návrh na začatie konania. Nesúhlasí so záverom súdu, že vysporiadanie medzi odvolateľom a úpadcom malo byť predmetom novej dohody, lebo čl. II bod 6 dohody znie: „Prípadné vzájomné vyrovnanie medzi postupcom a postupníkom, plynúce z prevodu leasingovej zmluvy, ako i ďalšie vzťahy medzi postupcom a postupníkom, nie sú predmetom tejto dohody a spoločnosti V., s.r.o. do vyrovnania alebo do týchto vzťahov nevstupuje a ani jej v súvislosti s týmto vyrovnaním týmito vzťahmi, nemôžu vzniknúť ďalšie záväzky“. Uvedeným ustanovením sa leasingový

prenajímateľ chráni pred prípadnými ďalšími nárokmi pôvodného a nového leasingového nájomcu, vyplývajúcimi z prípadného vyrovnaní a nepredpokladá sa uzavretie ďalšej dohody, ale iba definovalo, že sa nejaká dohoda o vyrovnaní uzavrie. Pokiaľ ide o priznaný úrok z omeškanií nie je mu známa úvaha súdu o určení jeho výšky. Priznanie úžitkov v zmysle ust. § 458 ods.2 Obč. zák. nemá povahu úroku z omeškanií. Navyše žalobca ho na vydanie bezdôvodného obohatenia nevyzval. Za nesprávne považuje aj posúdenie námietky premlčanií práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, lebo nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je už premlčaný a súd mal na námietku prihliadať.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žiadal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že hlavným argumentom žalobcu v otázke neplatnosti dohody o postúpení práv a povinností z leasingovej zmluvy bola práve skutočnosť, že predmet leasingu bol na žalovaného 1/ postúpený bezodplatne. Týmto konaním došlo k porušeniu dobrých mravov, ktoré zakladalo nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaným 1/ formou finančného vyrovnaní z leasingových splátok, zaplatených úpadcom. Ďalej je toho názoru, že konaním žalovaného 1/ došlo k uzavretiu dissimulovaných právnych úkonov, na základe ktorých žalobca má nárok na zaplatenie celej uplatnenej pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia žalovaného 1/.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p.) prejednal odvolanie podľa § 212 ods.1 O.s.p. a po preskúmaní rozhodnutia v napadnutej časti, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Predmetom odvolacieho konania je zaplatenie sumy 289 499,60,-- Sk s 13% úrokom od 24.augusta 2005 až do zaplatenia.

Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplýva, že na majetok dlžníka P., IČO: X. bol uznesením Krajského súdu v Košiciach z 20.júna 2005, č.k. 2K 5/05-51, vyhlásený konkurz. Zmluvu o finančnom leasingu nového vozidla č. X. uzavreli 6.mája 2004 spoločnosť P., zastúpená konateľom, ktorým bol žalovaný 1/ a V. (ďalej len leasingová zmluva). Následne Dohodou o postúpení práv a povinností, uzavretou medzi spoločnosťou P., s.r.o., zastúpenej konateľom, ktorým bol žalovaný 1/ na jednej strane a žalovaným 1/ na strane druhej, za účasti L., s.r.o., z 15.júna 2005, boli prevedené všetky práva a povinnosti, vyplývajúce z leasingovej zmluvy, z úpadcu na žalovaného 1/ (ďalej len dohoda).

Účastníci dohody si odplatu za prevod z leasingovej zmluvy nedohodli. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že úpadca do uzavretia dohody zaplatil za leasing splátky v sume 753 256,30,-- Sk, ktorá suma je predmetom sporu. Žalobca nenamietal, že žalovaný 1/ v súvislosti s dohodou zaplatil dlžnú splátku v sume 40 173,60,-- Sk a poplatok 763,30,-- Sk,

preto súd toto plnenie zo strany žalovaného 1/ započítal proti uplatnenej pohľadávke. Žalobca nenamietal ani voči vyčísleniu odplaty za užívanie vozidla za obdobie od 7.mája 2004 do 15.júna 2005 vo výške 32 524,60,-- Sk za mesiac, spolu 422 819,80,-- Sk.

Je potrebné zdôrazniť, že v čase uzavretia dohody bol žalovaný 1/ konateľom úpadcu. Ako konateľ rozhodoval o obchodnom vedení spoločnosti, preto mal vedomosti o hospodárení spoločnosti a o schopnosti spoločnosti uhrádzať záväzky. Túto pôsobnosť bol žalovaný 1/ povinný vykonávať s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti. Pri uzatváraní zmluvy o finančnom leasingu mal vychádzať zo všetkých informácií ohľadom tohto záväzku a predchádzať prípadným škodám. Ak rok po uzavretí leasingovej zmluvy nedostatok finančných prostriedkov v spoločnosti riešil dohodou o postúpení práv a povinností bez vzájomného vysporiadania pohľadávok, vzniknutých v súvislosti s leasingom úpadcovi a jemu ako fyzickej osobe, takéto riešenie vzájomného vysporiadania pohľadávok je v rozpore s dobrými mravmi, a preto je v tejto časti dohoda neplatná. Súd prvého stupňa potom, ako žalobca zmenil petit, rozhodol vecne správne, keď z titulu bezdôvodného obohatenia zaviazal žalovaného 1/ vrátiť časť finančných prostriedkov, ktoré spoločnosť plnila na základe leasingovej zmluvy. Výška finančných prostriedkov bola určená po vzájomnom započítaní pohľadávok, ktoré medzi účastníkmi neboli sporné, tak ako je uvedené vyššie.

Pokiaľ ide o námietku premlčania, odvolací súd na ňu neprihliadol, lebo účastníci túto dohodu uzatvárali ako podnikatelia a v danom prípade ide o neplatnosť dohody v časti vyrovnania. V takomto prípade sa právo na vrátenie peňažnej pohľadávky podľa § 397 Obchodného zákonníka premlčuje v štvorročnej premlčacej dobe. Premlčacia doba začala plynúť uzavretím dohody, t.j. 15.júna 2005. Žaloba bola na súd podaná 18.novembra 2005, teda nepochybne pred uplynutím premlčacej doby.

Žalobcovi vzniklo aj právo na zaplatenie úroku z omeškania potom, ako žalovaného podaním z 22.augusta 2005 vyzval na zaplatenie sumy 753 256,30,-- Sk. Súd prvého stupňa rozhodol vecne správne aj v časti priznaných úrokov z omeškania. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že žalobcovi vzniklo právo na vrátenie peňažnej pohľadávky vo výške 289 499,60,-- Sk, ktorú žalovaný 1/ napriek výzve žalobcu z 22.augusta 2005, ktorá mu bola doručená 24.augusta 2005, nezaplatil. Žalobcovi preto vzniklo právo aj na úrok z omeškania z uvedenej sumy od 24.augusta 2005 až do zaplatenia.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správne podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

V konaní úspešný žalobca má právo na náhradu trov odvolacieho konania (§ 224 ods.1 v spojení s § 142 ods.1 O.s.p.). Žalobca bol v odvolacom konaní zastúpený advokátom, ktorý vykonal jeden úkon právnej pomoci - vyjadrenie k odvolaniu, za čo mu vzniklo právo na zaplataenie odmeny v sume 7 650,-- Sk a paušálnej odmeny v sume 190,-- Sk, spolu 7 840,-- Sk (§ 10 ods.1, § 14 ods.1 , § 16 ods.3 vyhl.č. 655/2004 Z,z).

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 11. decembra 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.